

Ringe Arkæologigruppe

Af Povl Henningsen

Et år er gået siden sidste nummer af Ræthinge-Posten udkom med bl.a. arkæologigruppens lille indlæg. Ringe kommunes indbyggere blev her opfordret til at indberette, hvad de vidste om gamle sager, eller steder hvor vore forfædre færdedes. På trods af den fynske presses i øvrigt store bevågenhed for det historiske, har opfordringerne til dato praktisk taget ikke medført nogle henvendelser fra vor kommune.

Foråret og efteråret, hvor markerne er bare, er tiden, hvor vi afsøger evt. interessante områder. Tiden der imellem må så gå med beskrivelse, opmåling og registrering af det fundne, så museerne kan vurdere den historiske værdi. Den kan være lige så stor for et stykke forarbejdet træ, ben eller sten som for ædle metaller. Derfor er vi også interesserede i oplysninger om private samlinger eller de enkelte genstande, som vi ved findes i Ringe kommune. Tingene skal ikke tages fra folk, men kendskab om alder og findested kan have stor betydning for vor viden om det tidlige liv i vor kommune.

Stiftsmuseets beskrivelser over fund i kommunen er oftest meget gamle, med størst vægt på gravhøje

og mere opsigtsvækkende fund. Nogle er meget svævende i deres indhold. F.eks. denne fra Kjelderup: »Hovedparcellisten har ved pløjning for faa Aar siden stødt paa en Steengrund, lignende en steensat lille Brønd. Foruden en Leerpotte fandt han den forresten fyldt med Kul. Uden videre undersøgelse kastede han Stedet til igjen og kunde ingen videre Forklaring afgive«.

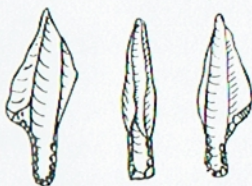
Det er bemærkelsesværdigt, at de steder, hvor en interesseret person har virket, er fundmængden meget større end andre steder. Museets beskrivelser angiver: »..... kan anføres, at Friskolelærer H. Jakobsen, Palleshave, har en lille Samling af Kiler, Hulmejsler og Flækker, mest fundne på Palleshave Marker; en afbrudt Spydspids er funden paa Mosen«.

I mange hjem ligger en stenøkse eller lignende og gemmer sig, og på trods af det, er det de færreste oplysninger i beskrivelserne, der oplyser noget om stenalderfund. Krarup-Snarup-området er dog undtaget.

Den slebne stenøkse fra den yngre stenalder er nok det, de fleste forestiller sig som fund fra stenalderen.

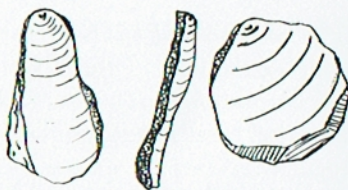
Tiden for mere end 6000 år siden er Ældre Stenalder, som er den længste periode i den tidstavle, vi har for mennesket i Danmark, og den efterlader også et utal af spor. Oftest er de af sten, men også af ben og tak, sjældent af træ og keramik.

Historikerne er meget interesseret i at få vidnesbyrd om de tidligste tider før og efter istiden. Et sikkert spor er de såkaldte skafttungepile (el. -spidser). Nyere undersøgelser tyder på, at de også kan være brugt som knive. Størrelsen er ca. 3-10 cm, og de er karakteristiske ved, at modsat den ofte skæve spids snævrer de ind til den såkaldte skafttunge, der er fint afhugget på kanterne. Spidsen kan være smal eller kun udvide sig til den ene side.

Skafttungespider

Hele stenalderen efterlader en mængde afslag, afhugninger af den flintknold, stenaldermanden ville tildanne. De er kendetegnet ved en mangfoldighed af former, men alle har de en såkaldt slagbule med et ar efter, hvor slagstenen har ramt.

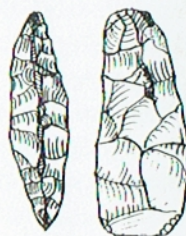
Afslag ca. 1 - 15 cm

Ældre stenalderens redskaber er næsten alle grove i tilhugningen, uslebne og bærer de oven for omtalte mærker efter fremstillingen, slag-ar og -bule. Kanterne kan være fint afhuggede.

Økserne kan være usymmetriske og have partier af flintens oprindelige overflade på den ene side (skiveøkser) eller være tilhuggede overalt (kærneøkser). Størrelsen er ca. 10 - 20 cm.

Skiveøkse

Kærneøkser

Skrabere er et andet almindeligt og dermed meget brugt redskab. For øvrigt er nye mikroskopiske sammenlignende undersøgelser sandsynligvis i stand til at afsløre, hvad et stenredskab er benyttet til, f.eks. om en skrabere er brugt til træ, tørt eller

nyflået skind. Skraberne er alle forsynet med en oftest afrundet kant med finere ensartet afhugning og kan være af forskellig form, men som regel flad og ca. 5 - 10 cm stor.

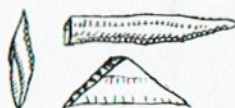

Skraber

Tværpil

Er man heldig, kan man finde en tværpil, den er ca. 2 - 3 cm lang. Det skarpe blik vil fra den ældre stenalder kunne finde mikrolitter, der er små tilspidsede flintstykker, med fint afhuggede partier; de har bl.a. været benyttet som pilespidser og modhager.

Mikrolitter ca. 1 - 4 cm

Dette skal ikke være en opremsning af alle ældre stenalders våben og redskaber, der er mange flere, som har haft stort set samme funktion som de simpleste redskaber i nutidens håndværk og husholdning.

Jeg har i år mere kontant givet et billede af, hvad arkæologigruppen blandt meget andet har interesse i, for også at kunne dække Ringe kommunes forhistoriske periode.

Oplysninger til:

Åse Jørgensen tlf. 62 38 26
Mogens Madsen tlf. 66 16 43
Povl Henningsen tlf. 62 30 09